

بررسی آماده سازی فرآوردهای شیرین بیان و کاربردهای آن در صنعت

کاظم دهقانی^۱ - فرشید حمیدی^۲ - هادی محب علیان^۳

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد فیزیولوژی دامپزشکی، دانشکده دامپزشکی، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران

۲- استادیار گروه علوم پایه، دانشکده دامپزشکی، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران

۳- استادیار گروه پاتوفیولوژی، دانشکده دامپزشکی، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران

چکیده

گیاه شیرین بیان با نام علمی Glycyrrhiza glabra L چند ساله از خانواده بقولات (Fabaceae) است که به واسطه دara بودن ترکیبات دارویی و غذایی مهم در ریشه و ریزوم آن در دنیا حائز اهمیت بوده و مورد توجه صنایع دارویی، غذایی و حتی دخانیات قرار گرفته است. شیرین بیان به عنوان علف هرز در مزارع گندم، صیفی و جالیز، پنبه، سیب زمینی، چغندر قند و علوفه شامل یونجه، اسپرس و شبدر بوده و به دلیل توسعه زیاد ریشه و ریزوم موجب کاهش محصولات در مزارع و باغات می شود. ماده ای اصلی این گونه، ترکیب ساپونین تری ترپنوتیلیدی به نام اسید گلیسیریزینیک یا گلیسیریزین با شیرینی ۳۰ تا ۵۰ برابر ساکاراز است که در صنایع دارویی، غذایی و دخانیات کاربرد دارد. این گیاه کاربردهای درمانی مختلفی داشته و از ریشه شیرین بیان، در طب سنتی به طور عمده برای درمان زخم معده استفاده می شود به هر حال با توجه به ارزش روزافرون و جایگاه ویژه این گیاه در صنایع دارویی جدید، شناخت پتانسیل های کشور در عرصه تولید تا فرآوری آن امری ضروری است که در این مقاله نیز به بخشی از آن پرداخته شده است.

واژگان کلیدی: بین ۳-۵ واژه که با کاما (،) از هم جدا شده و در یک خط باشند (فونت B Nazanin - اندازه ۱۲)